

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2731/2022
31.03.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез, Зорана Хаџића, Гордане Комненић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Марија Трајковић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 902/2020 од 07.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 31.03.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 902/2020 од 07.07.2021. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Београду Гж 902/2020 од 07.07.2021. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Гж 902/2020 од 07.07.2021. године, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П 11152/18 од 25.09.2019. године, којом је одбијен приговор апсолутне ненадлежности суда, дозвољено преиначење тужбе према поднеску тужиоца од 13.05.2019. године, обавезан тужени да тужиоцу, на име неисплаћених месечних износа припадајуће пензије, за период од 04.07.2015. године до 31.01.2019. године, исплати износ од укупно 163.548,40 динара, односно одређене појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 73.482,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате и тужба тужиоца одбачена, као недозвољена.

Против правоснажног решења донетог у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. ЗПП.

По оцени Врховног касационог суда испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужиоца као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП, јер је побијаном одлуком одступљено од судске праксе, односно укидањем првостепене пресуде и одбацивањем тужбе, без основа у некој од одредби Закона о парничном

поступку повређено је право на приступ суду, које представља елеменат права на правично суђење из члана 32. Устава Републике Србије, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијано решење у смислу члана 408. у вези члана 420. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима, тужилац је преко пуномоћника Марије Трајковић, адвоката из ..., поднео тужбу са захтевом за исплату неисплаћених месечних износа припадајуће пензије, о ком је првостепени суд, након спроведеног поступка мериторно одлучио.

Одлучујући о жалби туженог изјављеној против првостепене пресуде, другостепени суд је побијаним решењем првостепену пресуду, применом члана 391. став 3. ЗПП укинуо и тужбу тужиоца одбацио, као недозвољену, сматрајући да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 9. у вези члана 91. ЗПП, на коју другостепени суд пази по службеној дужности, држећи да пуномоћник тужиоца није имао потребно овлашћење за подношење тужбе и вођење парнице.

Према датим разлозима, пуномоћје које је тужилац издао адвокату за подношење тужбе и заступање у овој правној ствари снабдевено је својеручним потписом тужиоца, нотара Муртез Јахаја и печатом Нотарске коморе Републике Косово. За поуздан закључак о постојању овлашћења адвоката за подношење тужбе у име и за рачун тужиоца и заступање тужиоца у овој правној ствари, било је потребно доставити пуномоћје и изјаву о одобрењу предузетих радњи које имају својство јавне исправе, односно које је оверио јавни бележник или други надлежни орган Републике Србије, у смислу одредбе члана 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Службени гласник РС”, бр. 93/2014...87/2018). Према члану 3. Закона о јавном бележничтву („Службени гласник РС“, бр. 31/2011,,106/2015) статус јавног бележника се стиче и престаје под условима и на начин одређен овим законом, а лице које поступа у својству нотара Републике Косово није стекло статус јавног бележника под условима и на начин одређен овим законом. Како Република Србија не признаје постојање државе Републике Косово, нема места ни примени одредбе члана 8. Закона о јавном бележничтву, према којој стране јавнобележничке исправе имају, под условом узајамности, исто правно дејство као и јавнобележничке исправе сачињене по овом закону, па се не могу прихватити акти овере лица које поступа у својству јавног бележника Републике Косово.

Основано се наводима ревизије указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, у вези чл. 91. и 391. став 3. ЗПП, а што је од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Законом о парничном поступку је прописана садржина и форма општег пуномоћја, тако што према члану 90. Закона странка издаје пуномоћје у писаном

облику. Према члану 91. истог Закона пуномоћник је дужан да приликом предузимања прве радње у поступку поднесе пуномоћје, а суд је дужан да у току целог поступка пази да ли је лице које се појављује као пуномоћник овлашћено за заступање. Ако утврди да лице које се појављује као пуномоћник није овлашћено за предузимање одређење радње, суд ће да укине парничне радње које је то лице предузело ако те радње странка није накнадно одобрила.

Из наведених законских одредаба произилази да пуномоћје за заступање странке у парничном поступку не мора да буде оверено (такав услов прописује једино Породични закон ради заступања странке у брачном спору), а да је суд овлашћен да захтева достављање овереног пуномоћја уколико посумња у истинитост оног које је приложено и да затражи од тужиоца изјашњење да ли одобрава предузете процесне радње у поступку од стране пуномоћника адвоката, у циљу спречавања наступања последица у виду одбачаја тужбе.

Како је тужбу у име и за рачун тужиоца поднела Марија Трајковић, адвокат из ..., уз коју је достављено пуномоћје за заступање у писаном облику и потписано од стране тужиоца, а у чију истинитост првостепени суд није посумњао, то је погрешно другостепени суд закључио да пуномоћник тужиоца није имао потребно овлашћење за подношење тужбе и вођење парнице у овој правној ствари односно да је уз тужбу требало доставити оверено пуномоћје или током поступка оверену изјаву о одобрењу предузетих радњи.

Из наведених разлога, на основу члана 415. став 1, у вези члана 420. став 6. ЗПП, побијано решење је укинато и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка на коју је указано овим решењем, тако што ће одлучити о основаности изјављене жалбе и о њој донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа - судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**